

Nieuwjaarsbrief 2022

**Kunnen zijn wie we zijn:
zangers reeds meer dan 100
jaar lang**

Beste vrienden,

Wat waren we blij dat het er in de zomer naar uitzag dat we, dankzij de vaccinatie, Corona achter ons konden laten. Dat we opnieuw konden samen ZINGEN. Dat we weer plannen konden maken en na de grote vakantie met de repetities te starten. Anderhalf uur repeteren en daarna tussen pot en pint grapjes maken en bijpraten, in levende lijve, al hadden die lijven van sommigen het afgelopen jaar het zwaar te verduren gehad.

Wat waren we blij dat we geen zangers verloren hadden en we eind september zo goed als terug voltallig waren en we het Gloria van Vivaldi al bijna onder de knie hadden. Ter afwisseling konden we er al eens een nummer uit de oude doos tussen gooien, als oefening voor een koffieconcertje in de lente van 2022.

Wat waren we blij dat we ook een nieuwe pianist mochten verwelkomen. Niet zomaar de eerste de beste, nee iemand die geboren en getogen is in een, weliswaar Nederlands, mannenkoor. Eerst als zanger, later als begeleider en daarna als dirigent. Het klikte meteen, maar daarover meer in deze Eigen Krabbels.

Wat waren we blij dat na vele jaren gepalaver over de voor- en nadelen van een vaatwasser in Radeske, Corona de doorslag had gegeven om de neuzen in één richting te krijgen en we ons allemaal konden vinden in de installatie van een professionele vaatwasser. De keren dat we met een ploeg naar ginder getrokken

waren om het ganse servies te desinfecteren maakte dat de geesten rijp waren om dit op een andere manier op te lossen. Meteen ook gebruik gemaakt om de ijskasten te vervangen en het blad van de keukentafel te vernieuwen. Dit leverde ons héél wat essentiële verplaatsingen op zodat we elkaar nog eens konden zien.

Maar wat was onze droom van korte duur. De vierde golf was in opmars en de vaccinatiegolfbrekers bleken niet opgewassen om de toestroom van patiënten in de ziekenhuizen tegen te houden. Gelukkig minder ziekmakend als je de nodige prikjes had gehad maar toch, niet dringende zorg kwam weer in het gedrang. En pech voor ons, maar het virus houdt ook erg veel van zingen. Via fijne druppeltjes verspreidt het zich razendsnel onder de zangers. En dat we ons daarbij iets levendig konden voorstellen danken we aan Kamiel die, als hij op dreef was, ook de nodige druppeltjes kon produceren.

Het EK-artikel van oud-lid Guy Vermeiren indachtig, die als internist in een ziekenhuis in Terneuzen dagdagelijks vecht tegen het virus, versterkt door de dagdagelijkse realiteit van onze twee schooldirecteurs, hebben we na rijp beraad en met veel gezond verstand er helaas, met veel pijn in het hart, er opnieuw de stekker vrijwillig uit getrokken. Dit lang voordat de regering tot hetzelfde inzicht was gekomen. Onbegrip en lof was ons deel. Achteraf gezien de juiste beslissing.

Ook ons jaarlijks Sint-Ceciliasouper moesten we alweer annuleren, maar geen nood, van zodra de cijfers het toelaten, plannen we een speciale editie, laat ons hopen in de lente van het nieuwe jaar.

Het blijft ook uitkijken of we dit jaar eindelijk 50 jaar Radeske kunnen vieren. Met wat geluk moet dit wel lukken want Sinksen valt dit jaar vrij laat: op 5 juni. Het belooft een groot feest te worden met alles erop en eraan: een verzorgde receptie, een streepje muziek, een mooi kader en bovenal ... in goed gezelschap met vrienden en familie onder elkaar.

Maar bovenal blijft het verlangen om zo vlug mogelijk weer opnieuw samen te zingen. Het is duidelijk nu, op de vaccinatie alleen kunnen we onze hoop niet meer stellen. Het is ook duidelijk dat we waarschijnlijk nog vele jaren met het virus zullen moeten samenleven. Hoe dan ook zal het de kunst zijn om uit te zoeken hoe we onze manier van samenleven kunnen aanpassen, zodat we de risico's kunnen beperken om ernstig ziek te worden of onze samenleving in gevaar te brengen.

Ons plan met het bestuur is om zo vlug mogelijk, van zodra als het veilig kan, een algemene vergadering samen te roepen en samen uit te zoeken met de zangers hoe wij ons gaan aanpassen om het mogelijk te maken om in een veilige omgeving voor iedereen, de draad weer op te nemen. Dat we daarbij open zullen moeten staan voor veranderingen spreekt voor zich. Mondmaskers, ventilatie en verluchting, Co2 meters, een andere locatie, gebruik van zelftesten voor elke repetitie, om de twee weken repeteren, enz ... alles moet bespreekbaar zijn. Een zanger verwoordde het zo:

“Mijn vurigste wens is dan ook naar volgend jaar toe om terug te kunnen ZINGEN.

Men verleert veel sneller een inspannende gewoonte dan om deze gewoonte terug eigen te maken.

Aub, als we mogen zingen ... laat het ons dan doen

En als het dan toch moet ... met mondmasker ... maar laat het ons proberen.

En als we ons daarvoor wat warmer moeten induffelenlaat het ons proberen.

En als we daarvoor wat verder van elkaar moeten staan ... laat het ons proberen.

En als ...

En is de kwaliteit, volgens de normen van Johan, niet meer zoals verwacht dan hebben we toch de vreugde om te zingen.

Want zingen verlicht ons zeker en vast.”

*Laten we in 2022 en de vele jaren die komen
onze “blauwe planeet” koesteren en blijvend open staan voor veranderingen, zodat ze ook
voor onze kinderen, kleinkinderen
en achterkleinkinderen een wondere thuis kan blijven.
Ik wens je een goede gezondheid en vele ‘buiten’kansen
om er met volle tuigen van te genieten.*

Jullie toegenegen voorzitter,

Guido De Graeve
1 januari 2022.

Martyn Smits, een man van vele seizoenen en vele briljante ideeën

Of ze bij de ZWK beseffen welke briljant ze hebben binnen gehaald als pianist en organist, weet ik niet. Maar wat Martyn Smits allemaal op zijn doe-palmares heeft staan, klinkt gewoon indrukwekkend.

En aan ideeën nog geen gebrek!

“Ik ben inderdaad een doe-man,” bekennt de 43-jarige Nederlander, die echter al sinds 2004 in Berchem woont. Hijzelf verbleef tot dan in Roosendaal, maar zijn echtgenote promoveerde in de rechten in Leuven. Dus leek een plek ergens tussenin de ideale oplossing. Intussen is Martyn al een halve Antwerpenaar geworden en hoewel zijn gezin wel eens in een buitenverblijf op de Veluwe vertoeft, kent hij al heel wat leuke plekjes in de Antwerpse regio. Een gezellige, boeiende babbel met een man met vijf diploma’s, maar zo heerlijk met de voetjes op de grond.

Eerst even het c.v. van onze nieuwe pianist overlopen.

“Het merkwaardige is dat mijn vrouw ook uit Roosendaal afkomstig is en dat we mekaar al kennen sinds de middelbare school. We vierden onlangs ons 10-jarig huwelijk en ons 25-jarig samen-zijn,” grinnikt Martyn.

Dat had twee toffe kinderen tot gevolg: de 5-jarige Evi en de 7-jarige Lars, waar papa enthousiast en fier over vertelt. “Onze kinderen spreken intussen ‘Vlaams’, hoewel Lars een fanatiek supporter van Feyenoord is. Hij speelt zelf ook al voetbal bij Helder Hoek en dat betekent dinsdagavond taxi naar de training en op zaterdag meestal wedstrijdje. Aanvankelijk met de ganse ploeg achter de bal, maar nu beginnen ze stilaan ook al te beseffen dat er zoiets als tactiek en hoekspelers bestaat. Ontzettend leuk om volgen.

Onze Evi doet zo een beetje aan ballet, maar ze heeft een bijzonder goede stem. Ze zingt op de juiste toonhoogte alle liedjes mee, die ik voor haar op de piano speel. En als ik plots enkele toonaarden hoger ga, volgt ze gewoon mee met het juiste stemgeluid. Heerlijk! Volgend schooljaar stapt ze allicht in een jeugdkoor. Dat vind ik natuurlijk ook geweldig.”

Maar ik heb me laten vertellen dat er ook in Martyn Smits een fervente sportman schuilt...

Martyn Smits: “Dat is wel een beetje zo. Ik heb zestien jaar voetbal gespeeld bij BSC Roosendaal. En vermits ik linksachter was, stond ik steeds in het eerste elftal, want linksvoetigen waren er niet zo veel. Maar stilaan begon het voor mij iets te fysiek en harder te worden, waardoor ik schrik kreeg om mijn armen of benen niet beschadigd te zien, want die had ik nodig om orgel en piano te spelen.

Ik ben dus gestopt met voetballen en overgeschakeld op tafeltennis.

In mijn vrije tijd ga ik echter ook ontzettend graag fietsen met een vriend die in Zwitserland woont. En dus hebben we al enkele zware cols beklommen: de populaire Mont Ventoux natuurlijk, met de mountainbike een stevige afdaling gedaan in de Jura. Doe ik nooit meer. Té gevaarlijk. Maar ik ben vooral fier over onze geslaagde tocht van de ‘Marmotte’. Dat is een route van 176 km in de Alpen, waarin de beklimmingen zitten van vier grote cols: de col de la Croix de Fer, de col du Télégraphe, de col du Galibier en dus afsluiten met de 21 bochten naar de top van Alpe D’Huez. Ik geef toe dat ik toen stikkapot zat bij de aankomst.”

Ik zie niet dadelijk bergjes in de buurt van Berchem om voor zoiets te trainen...

“Ik volg hierbij wel de leuze van mijn vader: ‘als je iets doet, moet je het goed doen’. Ik heb dus in onze kelder inderdaad een ‘hometrainer’ staan, waar ik regelmatig op te vinden ben. Met een drukke baan en met een gezin daarbij, wil ik me fysiek ook goed voelen. Ja, ik mag wel zeggen dat ik over een goede basisconditie beschik. En die verdwijnt niet als je eens enkele dagen weinig tijd hebt.”

Genoeg gesport. Want hoe kwam je eigenlijk bij de muziek terecht en b.v. niet bij sport?

“Mijn moeder zong op een vrij hoog amateurniveau, ze zong regelmatig mooie solo’s bij optredens. Wij hadden thuis dan ook heel veel klassieke muziek op staan. Ooit kreeg ik een cassette met uitsluitend muziek van Mozart. Die speelde ik gewoon na op mijn melodica, zonder op dat moment te beseffen dat het eigenlijk behoorlijk moeilijk was.

Pas als ik 12 jaar werd, begon ik met orgel spelen. Dus eerst notenleer en ik bleek alles vrij goed te horen. Een beetje talent dus. Ik vond orgel spelen iets magisch hebben: met jouw armen en voeten zo veel verschillende klanken eruit toveren. Ik was gefascineerd door de werking ervan en ik vond het interessant.

Ik ben altijd opgevoed in een heel katholieke school. Een zuster, die daar les gaf, promootte ook het kerkkoor. Dus ben ik eerst gaan zingen in het kinderkoor. En de dirigent vroeg of ik geen zin had om het orgel van de kerk te bespelen. Als je iets kunt en je wordt daarvoor gewaardeerd, dan doe je dat. Muzikaal klikte het ook met

het kerkkoor en daardoor ben ik daarna 18 jaar organist en zelfs dirigent van verschillende gemengde kerkkoren geworden in Roosendaal.”

Bestaat er een groot verschil tussen koren in België en in Nederland?

“Ik heb de indruk dat het niveau in België iets hoger ligt. In Nederland worden er dikwijls te weinig eisen opgelegd. Maar daarnaast heb je in Nederland wel meer pop-upkoren. Dat is niet alleen zingen, maar daar speelt de kleding, de belichting, de choreografie tevens een rol. Ook daar heb ik af en toe meegespeeld. Dat was meer iets voor twintigers tot veertigers. Ik heb nooit ‘nee’ gezegd tegen andere muziekgenres. Ik heb alles meegedaan. Een gouden zet, want waar ze me vroegen, stelde ik geen te dure eisen en ik heb er een ontzettend groot netwerk mee opgebouwd. Eigenlijk heb ik nooit ergens gesolliciteerd, meestal kreeg ik zelfs té veel werk.”

Ook verschillen tussen de muziekkopleiding in België en Nederland?

“Vroeger waren de muziekscholen in België zeker heel degelijk, maar dat lijkt me nu iets minder. In Nederland ging je naar de muziekschool voor het plezier. In België was er ook wel plezier, maar je leerde er ook iets meer. Je leerde doorzetten en het was veel meer betaalbaar. In België betaalde je voor een half uur muziek ongeveer € 95, in Nederland was dat ongeveer € 350 per jaar. Een ander subsidiemodel. Maar hoe meer kinderen muziek spelen, hoe beter ook voor de algemene culturele ontwikkeling.”

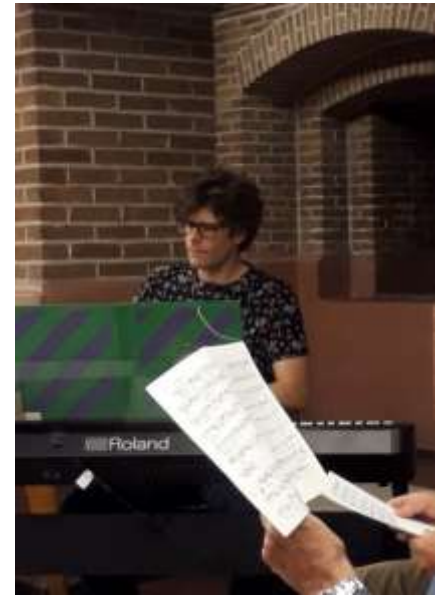

Je vindt de Belgische muziekkopleiding niet meer zo goed als vroeger?

“Het woord zegt het eigenlijk zelf al in Vlaanderen: conservatorium of muziek brengen op een heel conserverende manier. In Nederland zijn ze momenteel iets creatiever, denk ik. Meer vernieuwende zaken ook. Tja, twee andere ideeën over kunstopleiding. Misschien niet beter, wel anders.”

Tussendoor eventjes een stukje muzikale biografie over Martyn Smits.

Onze pianist is directeur aan het conservatorium van Tilburg (“heel goed met de trein bereikbaar”) met een 400-tal leerlingen in dagonderwijs, die een Master of een Bachelor in klassieke muziek of jazz willen behalen. Zelf heeft hij klassiek orgel en bijvak piano gestudeerd aan het conservatorium in Tilburg, is hij Master in de muziektheorie aan het conservatorium van Amsterdam en Master in de muzikwetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam. Tenslotte studeerde hij kerkmuziek en in 2019 studeerde hij aan de universiteit van Antwerpen af in de wijsbegeerte.

Hij zong zelf in het kinderkoor, begeleidde vanaf zijn 14de het gemengd koor en werd repetitor van mannenkoor Concordia op 17-jarige leeftijd, dat hij twee jaar later zelf dirigeerde en dat hij van nul naar een echte opera leidde, die hij zelf componeerde. Hij begon met een nieuw koor ‘Sacra Musica’, waarmee hij tien concerten (o.a. de Johannes Passion van Bach) of missen (Gounod, Charpentier) per jaar liet horen. Mettertijd kwam daar een symfonie-orkest uit Roosendaal bij, dat hij een paar jaar geleden liet fuseren met een orkest uit Bergen-op-Zoom, zodat op een bepaald moment niet minder 85 muzikanten op het podium stonden.

Was Martyn aanvankelijk leraar aan het conservatorium in Tilburg, dan stopte hij met de koren toen hij directeur werd aan hetzelfde conservatorium. En via een zoekertje in ‘Koor en stem’ kwam hij toevallig bij de ZWK terecht. Maar hij heeft nog wel iets meer te vertellen...

* * * * *

Had je al ooit gehoord van onze speciale cijfermuziek?

Martyn Smits: “Nog nooit. Maar blijkbaar werkt het wel. Prima dus. Ik ben wel blij dat jullie ook Gregoriaans zingen: zo’n rijke, pure muziek. Daar hoeft zelfs niet altijd een begeleiding bij. Misschien een orgel of een saxofoon, maar dat eenstemmige heeft wel iets. De muziek van Hildegard van Bingen vind ik b.v. uitzonderlijk mooi.”

Je bent nu al een tijdje bij ons koor – als er tenminste geen Corona-staking opduikt – en ik ben benieuwd wat je van de ZWK vindt.

“Ik vind dat jullie heel gedisciplineerd bezig zijn. Een leuke manier van werken, waarbij al eens mag gelachen worden. Maar dirigent Johan is wel een baken in de repetities en je voelt ook dat het hem gegund wordt. De klank is zeker nog mooi als

je rekening houdt met de gemiddelde leeftijd van het koor. Er wordt goed gewerkt aan de precisie en de afwerking.

Je voelt ook wel dat de meeste koorleden zich willen inzetten. Als dat het geval is, komt daar vanzelf kwaliteit uit te voorschijn. Het belangrijke is dat jullie lekker werken: de klank, de kleur, de stem worden verzorgd. En ik denk ook dat jullie een heel hechte groep vormen, die niet uit mekaar gerukt wordt door een gebrek aan repetities wegens Corona.”

Misschien nog te vroeg voor jou om er een oordeel over te vellen, maar – een klassieker – hoe zie je de toekomst van ons ouder wordend koor evolueren?

“Jullie bezitten nog een redelijk groot mannenkoor, dat een eigen plaats in het muziekgebeuren mag opeisen en dat een leuke aanvulling kan zijn voor andere vrouwen- of gemengde koren. Het is misschien toch wel belangrijk dat jullie die eigenheid blijven behouden.

In 2003 ben ik b.v. begonnen met het koor Sacra Musica. We plaatsten een aankondiging in een plaatselijk blad, dat alle geïnteresseerden zich op onze eerste repetitie mochten melden en er doken die dag 16 personen op. Tien jaar later zijn we ook met 16 koorleden gestopt. Niet meer allemaal dezelfde als diegenen die begonnen. We hebben in die tien jaar honderd concerten gezongen, maar dan zijn we met het ‘Magnificat’ van Bach gestopt met het koor, omdat met name de tenoren niet meer het vereiste niveau haalden.”

Merk je dan vergelijkingspunten tussen dat koor en de ZWK?

Kijk, de doelstelling van Sacra Musica was eigenlijk om dankzij goede, kwaliteitsvolle muziek meer mensen opnieuw naar de kerk te brengen.

Ik denk dat bij de ZWK andere argumenten kunnen spelen: het historische aspect, de authenticiteit, jullie blijven een hechte groep.

Er is de waarde van een verblijf als Radeske. Dat zijn andere argumenten. “

Volgens mij moeten jullie nog langer verder kunnen als je minstens vier mensen per stem kan houden, die voor een bepaalde kwaliteit kunnen zorgen.

In de H.-Geest kunnen jullie met die bezetting nog tien jaar blijven zingen. Ook eenvoudige cantates blijven mogelijk, zelfs twee- of driestemmig, eventueel voor concerten aangevuld door enkele strijkers of met een solist.”

In de vorige Eigen Krabbels opperde één van de leden dat we misschien beter stoppen nu we nog een bepaald niveau halen...

“Wij hadden vroeger in onze buurt het bekende mannenkoor Concordia, dat van 55 leden zakte naar 35 en dat ermee gestopt is. Maar elke week komen die mannen nog samen: eten of drinken wat en er wordt ook nog gezongen. Dan word je een mannenclubje, waarbij je de sociale contacten nog wel behoudt. Meer niet.”

Zie je andere mogelijkheden?

“Daar moet over nagedacht worden. Misschien moeten we zoeken naar een nieuw enthousiasme, een nieuw elan. Ik moet eerst nog de mensen beter leren kennen en trachten tot een aanzuigende werking te komen met een aantal mensen van misschien andere koren of van nieuwelingen, die zich kunnen vinden in een bepaald ‘project’ waar we kunnen naar streven. Als ze dan een affectie krijgen met dat ‘project’ blijven ze misschien ook plakken bij ons koor. Bij mij is het nu al wel tien jaar geleden dat ik me achter een dergelijk initiatief zette en ik heb ook wel de indruk dat er door Corona minder ‘clubjes’ overeind zijn gebleven.”

Zie je daarin een mogelijke opdracht voor jou weggelegd?

“Ik denk dat je er rekening moet mee houden dat de toekomst er anders zal uitzien. Ik wil daarover binnen afzienbare tijd wel eens samenzitten met het bestuur en met misschien één expert. Ik zou dan graag met hen praten over een aantal perspectieven. En eens we daarover een plan hebben, zou ik dat op een algemene ledenvergadering willen bekijken. Dat kan een hard, een realistisch plan zijn, met mogelijk nieuwe uitdagingen, maar die niet te veel mogen gestoeld zijn op emoties, want dan lukt het niet.”

* * * * *

Martyn Smits is duidelijk iemand die barst van de ideeën en die ze dan ook wil uitwerken. Hij geeft graag drie voorbeelden waar zeker inspiratie uit te halen valt.

1. Het symfonieorkest in Roosendaal

“Heel wat dorpen en gehuchten uit de buurt werden op een bepaald moment in een grote fusie met Roosendaal gebracht. Dat werd niet overal op gejuich onthaald.

Maar met het symfonieorkest hadden wij een project opgestart: ‘Rondo(m) Roosendaal’. En toen gingen we in ieder van de zes dorpen op zoek naar een specifieke, typische plek, waar we een concert gaven. Samen met het orkest trad er telkens ook een groep op uit dat dorp (een dansgroep, een koortje...). We hadden ook aan een aantal componisten gevraagd om zes verschillende composities te

creëren. Al die composities, al die groepjes uit de verschillende dorpen en het symfonieorkest kwamen nadien samen voor een manifestatie in de Schouwburg van Roosendaal. Ik kan je vertellen dat dit voor een enorme dynamiek zorgde.”

2. Sacra Musica

“Zoals ik al zegde, was de bedoeling van dit koor om meer mensen naar de kerk te brengen. We hadden toen het idee om een choralestuk uit de Johannes Passion naar twaalf basisscholen uit de buurt te brengen en ze dat uit volle borst te laten meezingen. In het Duits nota bene. De beste basisschool mocht als beloning meedoen aan de uitvoering van de grote Johannes Passion. Ze hebben daar allemaal aan meegedaan en het stuk in het Duits gezongen. Een nationale Nederlandse tv-zender (KRO) heeft heel het project gevolgd en met een Nederlands meisje en een Marokkaans meisje Fatima in de hoofdrol, waren ook alle gemeenschappen tevreden. We kregen op die manier 1000 kinderen in een kerk. Het bleef niet bij zingen alleen, want er kwamen ook nog een lichtshow en een heleboel rekwisieten bij te pas. En dus hebben we met 1000 mensen rond Bach gezongen. Geweldig toch?”

3. International Academy of music and performing arts

“In het conservatorium van Tilburg zaten studenten met 32 verschillende nationaliteiten. Ik vroeg aan iedere student om één lied uit het eigen land te kiezen en daarbij te zeggen waarom dat voor hem/haar belangrijk was.

Daar kwam dan een concert van dat uiteindelijk heel emotioneel werd. Er trad een Bulgaars groepje op, terwijl er in de zaal andere Bulgaren zaten, die niet wisten wat ze hoorden en tot tranen toe bewogen waren bij het horen van gezangen uit hun moedertaal. Hetzelfde bij de Chinezen, de Peruvianen en noem maar op.

Daaruit groeide het idee dat we het conservatorium gewoon moesten uitbreiden, waarbij musici ook rekening hielden met dansers of met mensen die voor het circus gekozen hadden. Muziek werd een onderdeel van een groter geheel. En op die manier hadden we plots 1600 kunststudenten tot onze beschikking. En de muziek werd ook iets anders dan vroeger. Ze berust op samenwerken, op mekaars emoties dragen en op een verhouding tot het publiek.

Dat project werkt nu gedurende vijf jaren en nu is het een kwestie om al dat bestaande draaiende te houden.”

Daar steek je ongetwijfeld heel wat tijd in?

“Ja, maar ik ben niet iemand die kan stil blijven bij zulke ontwerpen. Na vijf jaar zal er vanaf 1 februari iemand komen die het ganse project op hetzelfde niveau moet draaiende houden. In overleg met de overkoepelende directeur zal ik vanaf dan proberen te werken aan andere, nieuw projecten. Ik zal dan twee dagen in de week vrij zijn. Ik weet echt nog niet wat het wordt.

Misschien doe ik dan weer meer iets voor mezelf, zoals ik vijf jaar geleden besloot filosofie te gaan studeren en dat op drie jaar tijd afwerkte. Misschien wil ik wel nog voor een doctoraat gaan of voor een MBA. Misschien heb ik dat inderdaad niet echt nodig, maar wie weet stap ik ooit over van de publieke sector naar de privé-sector.”

Wat drijft je om dat allemaal te doen?

“Dat is een soort honger in mij. Ik moet af en toe iets nieuws doen. Ik vind veel te veel dingen droge koek. Het is ook niet zo dat ik opnieuw dirigent wil worden van een zelf opgericht koor, zoals in het verre verleden. Maar er zijn nog zo veel dingen te doen. Ook met muziek. In de zorgsector bijvoorbeeld. Enfin, we zien wel wat het wordt.”

Zie je nog een toekomst voor de koorwereld en voor muziek in het algemeen?

“De wedstrijdjes die ze tegenwoordig op tv organiseren zoals een talentenjacht of ‘The Voice’ zijn geen goede zaak voor de sector. Daar gaat de muziek niet over. Zo denk ik er ook over in verband met de Koningin Elisabethwedstrijd. Mensen enkele dagen opsluiten om ze dan hetzelfde werk te laten spelen...”

Neen, muziek is voor mij iets waar je doorzettingsvermogen voor nodig hebt, een gezamenlijke empathie voor iets, veerkracht, iets dat mee zorgt voor een soort harmonie in het leven, iets dat een waarde heeft voor heel veel mensen en geen wedstrijd om individuele vedettes te creëren.”

Wat is jouw favoriete muziek? Klassiek, pop, jazz...? In jouw mailadres staat Bach vermeld. Eén van jouw favorieten bijgevolg.

(lacht hartelijk) “Ik maakte op 18-jarige leeftijd mijn mailadres en dat was duidelijk een geval van jeugdige overmoed: MS, gevolgd door Bach.

Nee, ik ben eigenlijk een omnivoor op gebied van klassieke muziek: 11de eeuwse muziek, Gregoriaans, renaissance, polyfonie, barok- maar ook hedendaagse muziek. Het grote romantische werk heeft iets meer tijd geveerd om het mooi te vinden: Wagner, Richard Strauss, Mahler, Alban Berg...

Als ik iets niet van de eerste keer mooi vind, dan luister ik er desnoods 25 keer naar. Je moet jouw oordeel opschorten tot je weet waarover het gaat. Ik wil niet ‘swipen’ na drie minuten, ik vind dat je moet doorzetten in het luisteren. Je hebt tenslotte de vrijheid om te luisteren naar iets waar anderen aan werkten, er hun hart en ziel instaken. Dat wil ik dan ontdekken.

Popmuziek is dan weer niet mijn ding, een bepaald soort jazz dan weer wel. In de academie hebben we een sectie ‘rock and pop’. Daar komen wel wat dj’s uit. Ook wel heel complex, een kwestie om de juiste ‘soul’ te vinden en dat is soms spannend.”

Bepaalde werken in jouw top-3?

“De ‘Vier letzte Lieder’ van Richard Strauss, de ‘Hohe Messe’ van Bach en ook de jullie welbekende tweede symfonie van Mahler.”

Nog andere hobbies?

“Met de familie proberen we regelmatig een museum te bezoeken of naar het toneel of naar een balletvoorstelling te gaan. Ik ga graag ook eens luisteren naar muziek in DeSingel of in de Koningin Elisabethzaal.

Verder zijn mijn vrouw en ikzelf verwoede lezers: drie boeken per week en als het dikke boeken zijn, worden het twee boeken per week. Minder romans, maar eerder werken over cultuur of cultuurfilosofie. Ik ben nu bezig aan ‘De culturele geschiedenis van de ziel’ en verder lees ik graag de boeken over de vijf wereldreligies.

Mijn vrouw en ik hebben weinig slaap nodig en dus discussiëren we liever over bepaalde onderwerpen in plaats van veel naar tv te kijken.

Ja, ik mag wel zeggen: wij leven ten volle.”

Eigen lof

*De school dat is een schone zaak
en schenkt het mensdom veel vermaak.*

(Vrij naar Multatuli in zijn 'Woutertje Pieterse')

Een heel schone zaak, want u zou in Krabbels alleen maar de prentjes kunnen bekijken indien niet één of andere mevrouw of meneer zich jaren geleden uit de naad had gewerkt om u te leren lezen, schrijven en spellen. U ging, mogen we veronderstellen, naar school om u door die dames en heren ook te laten onderrichten in tal van andere onderwerpen. Het is niet uitgesloten dat u dat onderricht vaak hebt ondergaan en u uw actieve deelname aan het educatieve gebeuren tot een strikt minimum beperkte.

Dat kan. Maar dan stoten we, wat de WK betreft, toch op een opvallend fenomeen. Niet weinig leden van het gezelschap hebben en hadden zich met hart en ziel ingezet om het jonge en minder jonge volkje deelgenoot van die 'schone zaak' te maken.

Voltijds, soms deeltijds.

Waarom doen en deden ze dat?

Om een rijkelijk belegde boterham te verdienen?

Om de vuile tongen gelijk te geven die beweren dat de lesdagen van de onderrichters een vervelende onderbreking van hun vakantie zijn!

Neen. En nog eens neen.

Zij werden gewoon geïnspireerd, als ware het een roeping, door de wijze woorden van een onbekende Griekse denker uit de tweede eeuw.

Het enige wat de moeite waard is, is onderwijs.

Al het andere is menselijk en klein en verdient het niet om met grote inspanning gezocht te worden. Een adellijke titel is iets uit het verleden. Rijkdom is een gave van het lot, dat geeft en neemt. Roem is vergankelijk. Schoonheid is vluchtig; gezondheid wisselvallig. Lichamelijke kracht valt ten prooi aan ziekte en ouderdom. Onderricht is het enige wat onsterfelijk en goddelijk is. Want alleen intellect verjongt met de jaren en de tijd, die alles wegrukt, voegt wijsheid toe aan de ouderdom. Zelfs de oorlog, die als een wilde stroom alles meesleurt, kan niet alles wat je weet van je afpakken.

(Geciteerd door Irene Vallejo in haar boek 'Papyrus - Een geschiedenis van de wereld in boeken')

Ondertussen is de vox populi getuige geweest van de heroïsche strijd die de behoeders van de 'schone zaak' geleverd hebben om zich van hun edele taak te kunnen kwijten.

Ondanks geplaag, getreiter, oekazes, voorschriften en aanbevelingen van de hautaine betweters in hun ivoren torens, hielden ze stand en bleven ze in de frontlinie.

Ook al zagen ze dat links en rechts hun strijdmakkers geveld werden.

In de krant De Standaard bracht Bieke Purnelle onder de titel 'Perverse onverschilligheid' onlangs hulde aan deze idealisten waarin ze ook hun al even geëngageerde collega's uit de zorgsector betrok.

We citeren:

'De scholen moeten absoluut openblijven', klonk het op het kabinet van Onderwijs. Mooi dat ze daar het belang van onderwijs inzien. Jammer wel dat niemand blijkt te weten hoe dezelfde scholen dat precies moeten doen in deze omstandigheden. Hoe geef je les zonder leerkrachten en zonder leerlingen? Waar zijn het draaiboek, het plan, de ondersteuning en de middelen? Hoe leer je leerlingen koken of hout bewerken op afstand?

Schooldirecteurs voeren sollicitatiegesprekken, herstellen verwarmingsketels, vergaderen met raden van bestuur, stellen bezorgde ouders gerust, buigen zich over de verkeerssituatie rond de schoolpoort, springen bij waar leerkrachten wegvallen en beredderen en passant de boel thuis, waar hun eigen kinderen in quarantaine moeten of ziek worden. Hun dagen zijn langer dan hun loonbrief. Van alle dingen die wij als samenleving innig aan ons hart zouden moeten drukken, zijn het onderwijs en de zorg misschien de meest elementaire. Zonder die twee zijn we compleet verloren.

Een pijnlijke vaststelling: idealisten krijgen vaak erkenning nadat ze de handdoek in de ring hebben gegooid. Of als ze er niet meer zijn.

Daarom een tip voor de betere dagen.

Lang geleden gaf ook Multatuli het beste van zichzelf voor een schone zaak.

Daarover schreef hij een boek.

Het verschaftte zijn lezers destijds heel wat ongemak en weinig vermaak.

'Max Havelaar' heet het.

Dat ongemak begint zo langzaam te slijten.

Niet het vermaak.

Oordeel zelf.

I come yes ...

Of all places.

Uitgerekend in Pepinster verscheen hij.

Verscheen. Dat is het juiste woord.

Heeft een gezant Gods niet een beetje het recht om te verschijnen?

Een aantal jonge kerels tussen kinder- en mannenstem had zich in het ondertussen beruchte plaatsje genesteld om van daaruit gedurende enkele dagen de oostelijk gelegen gebieden van het land te verkennen.

En daar stond hij plots in hun midden.

De gezondene uit Amerika.

'Dag pater', zei de priester die ons in dat oosten de weg zou wijzen.

Pater!

In een sportbroek, een geruit sporthemd en een baseballpetje op het hoofd!

Enkele seconden waren voldoende om een heel wereldbeeld op de helling te zetten.

Een pastoor in clergy, die hadden we wel eens in een film gezien.

Maar zo'n cowboy met een petje!

(Bericht aan de erfgenamen van de man: Guido B., de zoon van onze toenmalige voorzitter, is aan de haal gegaan met het petje en heeft er gedurende de ganse kampperiode tot vervelens toe mee gepronkt.)

Onze eerwaarde wegwijzer in zijn sobere soutane merkte onze verbazing.

En wij de zijne.

Toch werd het meteen duidelijk dat die twee bijzonder opgezet waren met de wat onverwachte ontmoeting en prompt betrokken ze de enigszins verbouwereerde bende in korte broek in hun opgewekt gebabbel.

Jan, dat was zijn voornaam, woonde en werkte in Philadelphia.

Als missionaris warempel.

Moesten daar in de States ook mensen bekeerd worden?

Hadden de fameuze Pilgrim Fathers het dan nagelaten daar hun woord te verkondigen?

Momentje, dat waren protestanten, fanatieke zelfs, en die deugden dus niet.

Maar zijn missionarissen eigenlijk geen potige mannen met baarden en helm die in hun propere witte kleren door het oerwoud trekken op zoek gaan naar 'wilden' met pikzwarte zielen?

(Wisten wij veel dat aan de andere kant van de Oceaan, in dat land van melk en honing, de zwartjes niet in een oerwoud, maar in een jungle van onrecht leefden.)

Hebben we dat soort gesprekken echt gevoerd?

Nee, natuurlijk niet.

Gewandeld hebben we en het zotteke uitgehangen en waarschijnlijk menig idiote vraag gesteld die geen enkel verband hield met de opdracht van deze vrolijke yankee.

We kregen wel mee dat hij scheutist was en dat wilden we wel geloven al had 'farmer' of zoiets oprechter in onze oren geklonken.

Nu, hoe aantrekkelijk het beroep van missionaris er nu plots ook uitzag, pater Jan heeft geen van ons georiënteerd naar die specifieke beroepskeuze.

We hielden het meer bij wat onze goede vriend Flor W. nog niet zo lang voordien in primitief polderengels op de planken had gezongen:

I come yes from America,
the fatherland of miljardairs,
of technic and mechanica,
of dollars and all Great affaires,
I come yes from America, from Ame...ri...ca...

(Uit: De jaarmarkt van Sevilla, een kinderoperette)

Wat zong Jan Van de Paer, zeg maar John, bij zijn aankomst in de eerste hoofdstad van Amerika?

I come yes from Belgium,
the fatherland of ZWK ...?

Misschien zoiets.

Because you know,

Old Singers never die!

Advertentie

Johan Van Asch

Verzekeringsmakelaar

Lid FVF Federatie voor Verzekerings- en Financiële tussenpersonen **FSMA**
11081A

Gsm 0479 98 10 65 *Verzekeraar van het Radeske*

Ondernemingsnummer 0525.898.564

Agentschaphouder Baloise Insurance en Euromex

Je Makelaar
Je beste
Verzekering

Huize Radeske zoekt: Conciërge voor bivakhuis

Ben jij een manusje van alles en klaar om in Lichtaart te komen wonen?

Wie ben jij?

Je spreekt Nederlands.

Je ziet werk en steekt graag de handen uit de mouwen.

Je houdt van de natuur en je hebt groene vingers.

Wat ga je doen?

Je ontvangt hoofdzakelijk jeugdgroepen.

Je geeft hen een rondleiding, je legt uit hoe alles werkt zodat de groepen van een zorgeloos verblijf kunnen genieten.

Je begeleidt de groepen bij problemen.

Je zorgt voor controle na elk verblijf.

Opvolging van de staat van het bivakhuis en problemen melden aan de werkploeg.

Denk aan:

- vriendelijkheid bij ontvangst van groepen en contact onderhoudsfirmas,
- doorgeven tellerstanden en kleine administratie.

Wat krijg je?

De conciërgewoning heeft een afzonderlijke toegang.

Gratis wonen in dit huis met twee ruime slaapkamers en een kleine slaapkamer, badkamer, keuken en living.

Rustige en aangename buurt.

Je kan volop genieten van de natuur.

Ideaal voor jong gezin of jong gepensioneerden die van de natuur houden.

Heb je interesse en wens je meer informatie, surf dan naar www.radeske.be.

Laat daar een bericht achter zodat wij je kunnen contacteren.

Wij, dat zijn Luc, Marc, Roger, Fons, Leo, Guido en Raf

Wij zijn allemaal lid van het Mannenkoor ZWK.

Wij zijn stille vrijwillige werkers.

Je mag ook steeds een mailtje sturen naar luckorthoudt@telenet.be

Een zanger en zijn hobby

Ludo verzamelt winterlandschappen

Je kan het zo gek niet bedenken, maar de meeste Vlamingen hebben hier of daar wel een – dikwijls verborgen – hobby, die soms wel eens uit de hand durft lopen.

Toevallig botsten we in huize Engelen – De Backer op een bijzonder prachtig uitgewerkte hobby. De inkom, de halve eetkamer en een heel raam is omgetoverd tot een heus winterlandschap, tot in de kleinste details uitgerust met grote, kleine en al dan niet bewegende figuren, zichten en winterse taferelen. Hoe lang is Ludo eigenlijk al bezig met dit meesterwerk?

“Vroeger verzamelde ik Marklin modeltreinen in huis. Maar dat werd stilaan iets te uitgebreid voor de andere huisgenoten. Daarom dat ik zo’n 30 jaar geleden in ons vorig huis in Boechout begon met het creëren van winterlandschappen. En dat kon wel op de goedkeuring van alle familieleden rekenen. Het begon kleinschalig en elk jaar werd het iets groter.

Waar haalde je al die stukken en figuren vandaan?

“Een beetje van overal. Tijdens onze reis naar Litouwen een boomstronk, waar we onze boomhuizen uit monteerden. De bomen wat uithollen en er lichtjes in hangen. Vanuit Noorwegen brachten we een aantal trollenbeeldjes mee. We kochten meestal alles aan in de zomer. Niet omdat het dan goedkoper was, maar gewoon omdat we toen op reis gingen. Maar we vulden dat wel aan met een aantal zaken die we in de bloemenwinkel vonden. Dikwijls in de solden, want je mag rekenen dat zo’n figuurtje gemiddeld 7€ kost.

Andere voorwerpen, zoals kerstmatten, stonden dan weer nooit in de solden. Die moesten we zo aanschaffen.”

Je ging soms ook wel heel creatief te werk?

“Dat moest soms wel. Onze kerstkabouters hebben we b.v. in de Kringloopwinkel gevonden. Onze mini-kerststal haalden we dan weer uit de Ardennen. En aan het Drielandenpunt – bij de grens tussen Nederland, België en Duitsland – kan je voor alle mogelijke kerstartikelen terecht. Zelfs grote kerstbomen en levensgrote dieren. Niet voor ons, maar we hebben in ons winterlandschap eigenlijk een verzameling werelddieren staan, afkomstig van onze reizen in Spanje of in Griekenland.”

We troffen ook allerlei wonderbaarlijk bewegende figuurtjes of landschappen aan. Waar komen die vandaan?

“Die komen allemaal uit België: versieringen van bij de bloemist of gevonden in winkels zoals de Casa. Tot zelfs op de ‘Vogelenmarkt’ in uitverkoop.”

De landschappen staan nu meer dan een maand in jullie appartement. Is er iets dat volgens jou nog zou ontbreken?

“Nee. Het is voldoende zo. Maar als er iets stuk geraakt, moeten we natuurlijk uitkijken naar iets plaatsvervangend. Er komt dan immers een stukje vrij. Maar wat er in de plaats komt, laten we over aan de inspiratie van het moment. Daar liggen we nu nog niet wakker van.”

Jouw hobby geraakt stilaan bekend. Kreeg je veel mensen over de vloer, die het allemaal wilden bewonderen?

“Oei, het was hier dit jaar een komen en gaan. Buren, vrienden en natuurlijk ook hun kinderen kwamen hier kijken. Mochten er nog zangers zijn, die ook een kijkje willen komen nemen met hun kinderen of kleinkinderen zijn welkom, maar dan moeten ze zich haasten. Een grappige anekdote. Onlangs gingen we naar de bloemenwinkel om nog wat details aan te schaffen. Daar was echter ook een ander koppel dat van alles mee graaide om ook iets moois te creëren. Zei die mevrouw tegen mij: “Meneer, wil je geloven dat we opnieuw kinds worden?”

Personalia:

Overlijden:

Paul Nauwelaerts (°1936 - †2021)

In de decembermaand van 2021 overleed in het ziekenhuis Sint-Vincentius op 86-jarige leeftijd Paul Nauwelaerts, gewezen pastoor van de Heilige Geestkerk, waar wij hem geregeld met onze gezangen konden begeleiden.

Hij stierf gesterkt door het personeel van het woonzorgcentrum het Huizeke van Nazareth.

Ook hem zullen we ten gepaste tijde herdenken in de dienst voor onze overledenen.

Weet je dat ...

...Guido Bontenakel, gedurende meer dan 60 jaar trouw lid van de ZWK, smakt naar bezoek, want over de dingen van vroeger weet hij nog best heel wat te vertellen, wat niet het geval is met zaken over het recente verleden. "Het is soms mistig in mijn hoofd," weet hij.

...hij kan bezocht worden in WZC Groen Veld (Spoorweglaan 1 in Wilrijk). Je zet jouw coronamasker op, je ontsmet jouw handen en je gaat links de gang in naar kamer nummer 1. Je kan daar of in de buurt gezellig iets drinken. Doen! Je helpt er een vriend in stille nood mee.

...je natuurlijk ook onze vrienden André Fordel (P.v. Hobokenstraat 3 Antwerpen – 0492/462929) of Guy Davidson (Pelikaan/Zilvermeeuw, Bosuil Deurne, 0497/591943) met een bezoekje vereren.

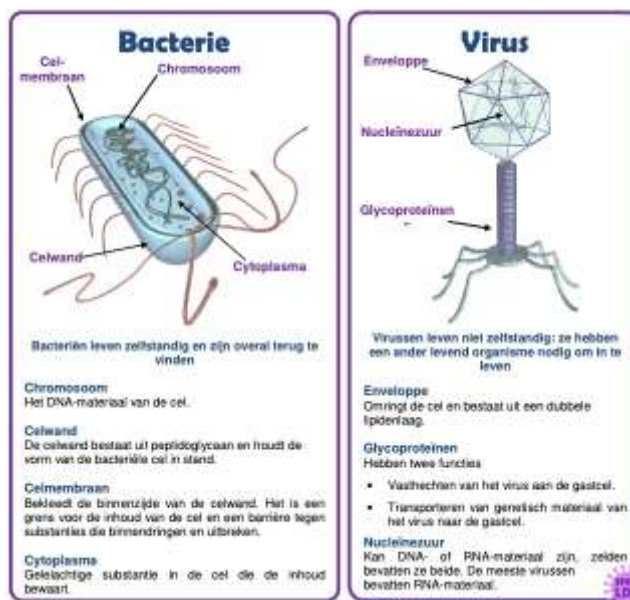

GVA 12/12/2021

...we vele koren en zangers opnieuw de repetities en de uitvoeringen zien hervatten: de Chorale (mét mondkmaskers), koor Alouette Schoten met mondkmaskers (zie foto) en op ATV zagen we met Kerstmis het ons bekende koor Voces Aequales o.l.v. Cristel De Meulder de erediens verzorgen: op het hoogzaal, zonder mondkmaskers, maar mooi op 1,5m afstand van mekaar.

...ook onze eigenste Zolderzangers hun optredens in november en december afgelast zagen op vraag van de organisatoren en de uitvoeringen naar 2022 verdaagd zagen.

...we ook een uitgebreide wetenschappelijke analyse mochten ontvangen over het verschil tussen virussen en bacteriën vanwege ex-lid en cardioloog Guy Vermeiren.

...velen smachten naar de hervatting van de repetities bij de ZWK. Het wordt echter nog wachten op een nieuwe bijeenkomst van het bestuur, mogelijk gevolgd door een algemene vergadering.

...de nieuwjaarsreceptie alvast afgelast werd, tot grote spijt van Chris VdW, die al een hotelletje in de buurt voorzien had.

...onze vrienden van Sint-Anna-ten-Drieën op Linkeroever op 22 januari om 20 uur uitpakken met 'Tsjaikovski's geheim', een muziektheater gebracht door Vic De Wachter (op zijn 70ste verjaardag), samen met het strijkkwartet Desguin en pianist Florestan Bataille. Info en tickets op www.anna3.be.

...Barbara en Jos al Kerstmis vierden in hun nieuwe woonst in Lichtaart-dorp, niet zo ver van Radeske dus.

...kwatongen beweerden dat ze immers niet zonder de grappen van de werkploeg konden.

... Barbara, herstellende van haar ziekte, telefonisch de leden van de vzw bedankte voor 15 heerlijke jaren in Radeske.

...die van het onderwijs na een 'Oitbolweek' ook nog nood hadden aan een 'afkoelingsweek'. Een goede reden om op een mooie, koude dag nog wat hout te hakken in de buurt van Radeske.

...de werkploeg nog steeds op zoek is naar een conciërge met groene handen. Zie hiervoor elders in deze Eigen Krabbels.

Wensen

Het oud jaar is verdwenen,
en 't nieuw jaar is verschenen,
het oud jaar, met zijn leed en pijn,
en 't nieuw jaar, met uw beter zijn.

Het oude jaar en komme
nu nooit meer wederomme,
het blijve daar 't verdwenen is,
voor altijd in vergetenis.

Het nieuwe jaar moge u geven
gezond en wel te leven.

OP NAAR 2022

Eerst kwam het jaar van het "kot".
Werden we beknot ??
Plots waren er elf miljoen virologen, begot !

Kwam het jaar van de golven
door weervrouwen en-mannen aangekondigd.
Anti-golvers hebben toen een put gedolven.

Voorzichtig kijken we vooruit,
Laten ons leiden door de spuit.

De kerst wordt nog gevierd,
en ook het nieuwe jaar
zoals het ons allen siert.

Maar kom op, voor een prikje
meer of minder
geef ons maar dat tikje.

Vol verwachting, recht vooruit.

Een fijn en voorspoedig 2022 !!

!!!!!! Het heden ...

en in de verre toekomst !!!!!!!

Zondag 5 juni 2022

RADESKE 50 jaar+

Werken mee aan dit nummer:

Luc Korthoutd, Jan Leers, Ludo Engelen, Jenny Backx, Hugo Broos, Guido Gezelle, Charlotte Lefebvre, Guido De Graeve, Martyn Smits, Tony Ah Munn, Rik Neel, Leo Bontenakel, Johan Clerckx, Marcel Coppens (v.u.).